deTrompet

WIN MCNAMEE/GETTY IMAGES, MIKHAIL SVETLOV/GETTY IMAGES

De Russische Alliantie waarover we ons echt zorgen moeten maken

De bezorgdheid over een vriendschap tussen Trump en Poetin is misplaatst. Let in plaats daarvan op hoe de wereldorde omvergeworpen zal worden door een andere relatie.

- Richard Palmer
- 23-02-2022

Donald Trump en Rusland. Het is uitgegroeid tot een van de meest besproken potentiële toenaderingen van onze tijd.

Het opgeven van traditionele westerse bondgenoten door de Verenigde Staten en in plaats daarvan de kant kiezen van Vladimir Poetin zou de meest dramatische herschikking in de wereldpolitiek zijn, sinds de val van de Berlijnse muur.

Het zal niet gebeuren. Amerika kan proberen om dichter naar Rusland toe te groeien, maar er is geen nauw bondgenootschap mogelijk.

In plaats daarvan zal er een *andere* alliantie tot stand komen die de wereld goed in de gaten zou moeten houden.

Een kortstondige alliantie

Slechts een aantal weken in het presidentschap van Mr. Trump, stak er al een spaak in de wielen van de langverwachte alliantie tussen de VS en Rusland. De adviseur voor Nationale Veiligheid Michael Flynn, de meest pro-Russische adviseur van Mr. Trump, werd ontslagen. Amerika zei dat het de sancties tegen Rusland niet zal beëindigen en dat het verwacht dat Rusland de Krim teruggeeft aan de Oekraïne.

Ondertussen keerde Rusland terug tot de orde van de dag door het schenden van het Intermediate-Range Nuclear Forces Verdrag met het treiteren van Amerikaanse schepen in de Zwarte Zee.

Mr. Trump staat ongeveer net zo bekend om zijn consistentie als om zijn bescheidenheid, dus dit kan veranderen. Maar er bestaan meer fundamentele redenen om te verwachten dat deze Russisch-Amerikaanse détente zal mislukken.

Barack Obama begon zijn presidentschap met zijn beruchte “reset” met Rusland. George W. Bush verklaarde dat Poetin een man was die de Amerikanen konden vertrouwen. Bill Clinton’s uitbarsting in een onbeheersbare lachbui bij een persconferentie met Boris Yeltsin in 1995 suggereerde, zo niet vertrouwen, dan in ieder geval een afwezigheid van angst.

Geen enkele president begint zijn termijn met de wens op een conflict met Rusland. Maar geen enkele recente president heeft er een vermeden. Waarom? Omdat allianties niet gebaseerd worden op intenties of goede wil. We leven in een wereld gefundeerd in egoïsme. Een alliantie werkt als beide partijen krijgen wat ze willen. De alliantie moet het eigen belang van beide partijen dienen.

Een Russisch-Amerikaanse alliantie heeft steeds gefaald omdat het voor geen van beiden landen de lange termijn belangen dient.

Welke belangen hebben deze naties?

Het nummer één belang van Amerika is om te voorkomen dat er een macht opstaat die het uitdaagt. De enige plek waar zo'n macht in de nabije toekomst vandaan zou kunnen komen is Eurazië. "Onze voortdurende zorg in vredestijd is om erop toe te zien dat geen enkele natie of alliantie van naties de kans krijgt als dominante macht op te staan in alle twee de gebieden van de Oude Wereld, waardoor onze veiligheid bedreigd zou kunnen worden," schreef Prof. Nicholas Spykman, een van de grootste denkers van Amerika op het gebied van internationale betrekkingen (De geografie van de vrede). Hij refereerde aan Europa aan de Atlantische Oceaan, en Oost-Azië aan de Stille Oceaan.

Gedurende de afgelopen 70 jaar is Rusland die potentiële uitdager geweest – in het bijzonder in de vorm van de Sovjet Unie. En dus heeft de VS zich *tegen*over Rusland opgesteld.

Maar Rusland is niet Mr. Trump's grootste zorg. China is een enorme en assertieve handelsmacht. Duitsland gebruikt de euro om de eurozone economisch te domineren. Dus gelooft Mr. Trump dat Amerika een bondgenootschap aan zou kunnen gaan met de afnemende macht van Rusland om zich samen tegenover Duitsland, China en ook tegen de radicale islam op te stellen.

Maar wat heeft Amerika te bieden om Rusland over te halen zich tegen China te keren en de confrontatie met Europa aan te gaan?

Het hoogste belang van Rusland is het domineren van Oost Europa. Er bevinden zich daar geen natuurlijke grenzen. Dat is waarom Rusland voortdurend zo ver als maar mogelijk is richting het westen op schuift. Historisch gezien heeft deze extra ruimte tussen Europa en het hart van Rusland de meeste pogingen om Rusland te veroveren gedwarsboomd.

Een ander belang van Rusland is het confronteren van de islamitische terreur en het verkrijgen van toegang tot westerse financiën en technologie.

Er bestaan complementaire belangen en het potentieel voor een bondgenootschap. Maar het probleem is dat de*prijs* die Rusland zal moeten vragen – om het de moeite waard te maken zich tegen China en Duitsland te keren – hoger is dan Amerika zich kan veroorloven. Rusland zou hulp nodig hebben bij het realiseren van zijn hoogste belang: meer ruimte in Oost-Europa.

Amerika kan zich dat niet veroorloven. Amerika kan er niet zeker van zijn dat Rusland niet langer zijn belangrijkste bedreiging vormt. Hoewel Rusland niet het economische gewicht in de schaal legt dat de Europese Unie en China doen, heeft het een ontzagwekkend leger en, belangrijker nog, een "ontzag-"wekkende leider. Door het steunen van Rusland vrezen velen, zelfs in Mr. Trump's eigen regering, dat de VS zijn eigen ergste vijand aan het bouwen is.

Een alliantie met Rusland zou dan eigenlijk het allerhoogste belang van Amerika bedreigen. Natuurlijk zou Mr. Trump graag Rusland aan zijn kant hebben zonder dat hij daar veel voor terug hoeft te geven. Maar dat is niet hoe de wereld werkt. En dus ligt er geen lange-termijn alliantie in het verschiet.

Er kunnen korte termijn afspraken gemaakt worden. In het Midden-Oosten bijvoorbeeld, zouden Amerika en Rusland kunnen samenwerken. En het zou mogelijk zijn dat Amerika concessies maakt in de Oekraïne en Oost-Europa. Maar we zullen geen grootschalige wereldwijde herschikking zien rond een Amerikaans-Russische alliantie.

Het fundamentele verschil in belang tussen de VS en Rusland heeft ertoe geleid dat zij zich slechts eenmaal in de geschiedenis hebben geallieerd: in Wereld Oorlog II. Dit draaide om een urgente dreiging voor beide machten, maar was van korte duur en gaf onmiddellijk aanleiding tot een nucleair-bewapende Koude Oorlog rivaliteit.

Maar er is een andere macht die meer verenigbare belangen heeft – één waarmee Rusland zich herhaaldelijk heeft verbonden.

Een echt machts-koppel

Het voornaamste belang van Duitsland is het voorkomen van een omsingeling – van een vijandig Frankrijk in het westen en een vijandig Rusland in het oosten. Aan dit belang wordt dankzij de EU voldaan. Duitsland kent geen angst voor een Franse invasie.

Een ander belangrijk belang is een veilige exportmarkt voor zijn zwaar van export afhankelijke economie. Hier wordt voornamelijk aan voldaan door middel van de eurozone. De landen van de eurozone zijn verbonden met een gemeenschappelijke munt en kunnen hun wisselkoers niet verhogen. Dat houdt in dat onevenwichtigheden die zichzelf normaal na verloop van tijd zouden oplossen dit nu niet kunnen – dus kan Duitsland veel meer naar deze landen exporteren dan het importeert. Het biedt Duitsland de facto subsidie bij het exporteren naar andere markten.

De migranten crisis en de radicale Islam maken het Midden-Oosten een ander voornaam belang voor Duitsland.

Rusland en Duitsland hebben veel te winnen door samen te werken. Historisch gezien kon Rusland alleen Oost-Europa domineren wanneer de Europese machten zwak waren, of wanneer het door hen gedoogd werd.

Ondertussen hebben deze twee machten complementaire belangen. Economisch gaan zij hand in hand samen. Duitsland heeft uitstekende technologie en productie, en moet exporteren. Rusland moet westerse technologie en kennis kopen. Rusland heeft energievoorzieningen en Duitsland is één van zijn beste klanten. De diepe banden van Rusland met het

Midden-Oosten maken het de perfecte partner voor een Duitsland die de stroom van vluchtelingen naar Europa moet indammen. Rusland heeft zichzelf zelfs een weg gebaand in de euro crisis – door zijn sterke banden met de Cypriotische en Griekse financiële systemen kan hij de economische ambities van Duitsland ofwel schaden ofwel helpen.

Bovendien vereist een alliantie met Duitsland niet, dat Rusland zijn bondgenootschap met China moet laten vallen. Het heeft dus veel minder van Duitsland nodig om zo'n alliantie de moeite waard te maken.

En Duitsland kan het zich veroorloven de prijs te betalen die Rusland eist, terwijl dit niet geldt voor Amerika. De kosten-baten berekening ziet er heel anders uit.

Een Russisch-Duitse alliantie draagt nog steeds risico's met zich mee. Roekeloos uitgevoerd kan het veel van Centraal en Midden Europa van zich vervreemden. Maar zorgvuldig uitgevoerd, waarbij het Rusland toestaat zijn invloedsfeer uit te breiden tot delen van Oost-Europa, zal het de overige landen zelfs naar Duitsland drijven. Duitsland zal er ook zeker voldoende voordeel uit willen halen als compensatie voor de extra onveiligheid die zal komen van een uitgebreidere Russische invloedsfeer.

Maar Duitsland, of het nu wil of niet, wordt deze alliantie ingedreven.

Duitsland: weinig keuze

Het andere belangrijke onderdeel van het buitenlandse beleid van president Trump is een terugtrekking uit de wereld. Hij gelooft dat de VS veel te veel geld besteedt aan interventies buiten zijn grenzen.

Als Amerika zich terugtrekt uit Europa, rest Duitsland weinig andere keus dan om een overeenkomst met Rusland te maken. Economisch gezien is Moskou een dwerg in vergelijking met de EU, maar militair gezien is Rusland een macht om rekening mee te houden. Op dit moment zou Europa niet in zijn eentje tegen Rusland op kunnen. Dus wat doe je als je hen niet kan verslaan?

Schrijvend tijdens de tweede helft van de Koude Oorlog, schetste Hans Morgenthau, in een latere editie van *Politics Among Nations: The Struggle for Power and Peace,* wat er zou kunnen gebeuren als Amerika zich terug zou trekken uit Europa. De landen van Europa staan "ambivalent ten opzichte van de Verenigde Staten, wiens steun ze nodig hebben maar eigenlijk hekelen," schreef hij. Als de VS zich terug trekt kunnen deze landen "zichzelf zien als in de steek gelaten door de Verenigde Staten en zien zij zichzelf er nu alleen voor staan tegenover de Sovjet-Unie, die onaantastbaar is in militaire macht." Dit.., schreef hij, zou de Europese landen dwingen om "Rusland tegemoet te komen."

Als Duitsland dit doet dan betekent dat "drastische veranderingen in de verdeling van wereld*macht,*" concludeerde Morgenthau. Voor Duitsland bestaan er "rationele argumenten … ter ondersteuning van een Oostelijke oriëntatie."

Het Russische leger is vandaag de dag niet zo overweldigend als het ooit is geweest. Maar als Amerika zich uit Europa terugtrekt dan wordt Duitsland nog steeds geconfronteerd met een soortgelijk dilemma.

Dat Trump openstaat voor een alliantie met Rusland heeft het ook makkelijker gemaakt voor de Europese mogendheden om verdere toenadering tot Rusland te zoeken. De topleiders van de Duitse Christelijke Sociale Unie (CSU), onderdeel van de Duitse regeringscoalitie, hebben nauwe banden met Rusland onderhouden, ondanks de sancties van hun land ertegen. In 2016 brachten de premier van de Beierse Staat Horst Seehofer en Ere-CSU-voorzitter Edmond Stoiber een bezoek aan de Russische president Vladimir Poetin. Stoiber was ingenomen met de verkiezing van Donald Trump, deels omdat hij geloofde dat het zou kunnen helpen de deur te openen tot nauwere betrekkingen tussen Duitsland en Rusland. Trump, zo zei hij, zal "een nieuwe toon in het buitenlandse beleid zetten."

Een geschiedenis van oorlog

Deze zelfde druk waarmee Duitsland nu overladen wordt, heeft in het verleden tot soortgelijke allianties geleid. Van 1772 tot 1795 verdeelden Pruisen, Oostenrijk en Rusland onderling het Pools-Litouwse Gemenebest. Op dat moment breidde het Poolse gebied zich veel verder uit richting het oosten dan vandaag, en omvatte bijna het gehele huidige Wit-Rusland.

Kort daarna hielpen Duitse generaals om het Russische leger te moderniseren. Zoals Leo Tolstoy opmerkte in *Oorlog en Vrede*, werd een Russische generaal zo verontwaardigd door de commanderende rol die de Duitsers hadden in het Russische leger, dat hij naar verluidt de keizer vroeg of hij kon worden bevorderd tot de rang van Duitser.

Terwijl Otto von Bismarck de Duitse staten verenigde, werkte hij hard om aan de goede kant van Rusland te blijven. Zoals zijn beroemde uitspraak luidt, het geheim van politiek is "een goed verdrag met Rusland maken."

In het begin van de 20e eeuw wees het Duitse opperbevel het advies van Bismarck af, denkend dat Duitsland een kans had om Rusland te verslaan. Rusland was tijdens de Eerste Wereldoorlog ingestort, maar Duitsland had verloren in het westen. De val van zowel Rusland als Duitsland maakte het voor Polen voor de eerste keer sinds het was verdeeld mogelijk om een onafhankelijke staat te worden. Er ontstonden andere kleinere naties. De volgende keer dat Duitsland probeerde om Europa over te nemen, maakte het eerst een verdrag met Rusland. Het Verdrag van Rapallo hielp Duitsland op te staan uit het as van de Eerste Wereldoorlog. Vervolgens werd Polen opnieuw verdeeld in het beruchte Hitler-Stalinpact, ook wel bekend als

het Molotov-Ribbentrop pact.

Kort daarna betrapte Hitler Stalin erop dat hij in slaap was gevallen en viel Rusland aan, een beslissing waarvoor hij wel of niet lang genoeg geleefd kan hebben om die te betreuren.

De geschiedenis tussen Duitsland en Rusland bewijst niet alleen dat hun eigen belangen meer in dezelfde lijn liggen als die van Amerika. Het bewijst eveneens dat eigenbelang ook echt *eigenbelang* is: Zodra één land denkt dat het meer oplevert om de "bondgenoot" in de rug te steken, dan zal het dat ook doen.

Opnieuw een Molotov-Ribbentrop pact

De gedeelde belangen hier zijn zo krachtig dat de *Trumpet* al lange tijd een nieuwe alliantie tussen deze twee naties heeft voorspeld.

In mei 1962 schreef de *Echte Waarheid*, de voorganger van de *Trumpet*, "Zodra een Duits gedomineerd Europa volledig is opgericht zal Duitsland klaar staan om te onderhandelen en het op een akkoordje gooien met Rusland – én indien nodig achter de rug om van de westerse bondgenoten."

"Als een Russisch-Duitse deal is gesloten kunt u er zeker van zijn dat de ondergang van de Verenigde Staten en Groot-Brittannië aan de horizon ligt", waarschuwde hetzelfde artikel.

Klinkt vergezocht? Prominente wetenschappers op het gebied van internationale betrekkingen gaven dezelfde waarschuwing! Volgens Morgenthau zou zo'n verdrag "een dramatische verandering in de verdeling van de wereldmacht zijn." Spykman waarschuwde dat het gebrek aan een verenigde macht in Europa of Oost-Azië "een absolute voorwaarde is voor de onafhankelijkheid van de Nieuwe Wereld en het behoud van de machtspositie van de Verenigde Staten."

"De Verenigde Staten moet zich opnieuw en blijvend realiseren dat de machtsverhouding in Europa en Azië voor hem van eeuwig belang is, zowel in tijden van oorlog als in vredestijd," schreef Spykman.

Wat onder bedreiging staat is het allerhoogste belang van Amerika: zijn eigen overleving.

Deze komende Russisch-Duitse alliantie zal alleen zolang duren als in het belang van beide partijen is. Historisch gezien was dat nooit lang.

"Kijk naar de geschiedenis," waarschuwt de hoofdredacteur van de *Trumpet* Gerald Flurry. Elke keer dat de competitie tussen Rusland en Duitsland opwarmt, vormen ze een verdrag met elkaar – VLAK VOORDAT ZE OORLOG GAAN VOEREN!' (*Russia and China in Prophecy*).

Die oorlogen hebben zich uitgebreid tot ze de wereld overspoelden en zorgden ervoor dat deze 'bondgenoten-wanneer-het-uitkomt' zich op een verwoestende manier tegen elkaar keerden.

Er zijn al sterke aanwijzingen dat de twee partijen in gesprek zijn en onderhandelen. Duitsland is recentelijk naar voren gekomen als Europa's leidende tegenstander van Rusland – maar alhoewel het zelfs andere landen heeft aangemoedigd om sancties te blijven opleggen, heeft het voortdurend gewerkt aan potentieel lucratieve (olie)pijpleiding-verdragen met Rusland.

Maar de druk bouwt zich nu op bij deze twee machten om nauwer samen te werken – een ontwikkeling die spoedig de wereld zal veranderen.